

Les cent karmas

1. ལས་བརྒྱ་ཐམས་པ།

Les cent karmas

Cinquième feuillet

2. བཅའ་ལྷ་པ།

Cinquième feuillet

Partie Deux

Les quatre histoires de chariots

L'histoire de Insondable

L'histoire de Gopā

L'histoire de Keśinī

L'histoire de Couleur-de-Lotus

Le boucher

L'histoire de Doré

Les vachers

Le groupe d'amis

L'histoire de Abhaya

L'histoire de Lac-de-Joyaux

L'histoire de Aimé-de-Richesse

Les deux ours

Le petit bossu

La bête

3. ལྷ་མ་ནི། ཤིང་རྩ་བཞི་དང་སྐྱམ་ <«གཡང་» «པེ་»སྐྱམ།> ཐོ་དང་། ། ས་འཛོ་སྐྱེ་ལྷན་པད་མའི་ <«པེ་» «ཙྰ་»པའི།> མདོག་ ། ཤན་ <«གཡང་»ཤན།> པ་གསེར་མདོག་བ་
[52b]ལང་རྩ། ། མཛའ་སྡེ་འཛིགས་མེད་དབྱིག་མཚོ་དང་། ། དབྱིག་དགའ་དང་ནི་དོམ་གཉིས་དང་། ། སྐྱར་རྩུང་དང་ནི་ཐ་མ་སྤིན། །

Le résumé (lit. la somme) : les quatre chariots, « Insondable », « Gopā », « Keśinī », « Couleur-de-Lotus », le boucher, « Doré », les vachers, le groupe d'amis, « Abhaya », « Lac-de-Joyaux », « Aimé-de-Richesse », les deux ours, le petit bossu et pour finir : la bête.

Des quatre histoires de chariots,

4. ཤིང་རྩ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །

Parmi les histoires des quatre chariots :

Le premier chariot

5. ཤིང་རྩ་དང་ཐོ་ནི།

Le premier chariot

Voici une histoire que le Bienheureux conta lorsqu'il séjournait à Śrāvastī.

6. རྒྱུ་གཞི་མཉམ་ <«གཡང་» «མི་» «ཡི་» «སྤང་» «ཙོ་» «ཞོལ་» —ཞིག> རྒྱུ་ཡོད་པ་ན་བཞུགས་ཏེ།

Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

Un matin, un brahmane voulut faire une offrande rituelle et se mit en route vers la ville sur un chariot. Au même moment, le Bienheureux avait revêtu les habits monastiques, avait pris son bol à aumône et se dirigeait lui aussi vers la ville pour recevoir l'aumône. Heureux de croiser le Bienheureux sur sa route, le brahmane tourna autour de lui et s'en alla. À ce moment, le Bienheureux sourit.

7. དེ་འི་ཚེ་བཅའ་ཟེ་ཞིག་ <«གཡང་» «མི་» «ཡི་» «སྤང་» «ཙོ་» «ཞོལ་» —ཞིག> མཚོན་སྦྱིན་བྱེད་པར་འདོད་དེ་

À cette époque, un brahmane eut envie de faire une offrande rituelle. Alors,

8. ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ནས་

il monta sur un chariot et

9. མཉམ་རྒྱུ་ཡོད་པར་སོང་ངོ་།

partit à Śrāvastī.

10. བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་སྤྱོད་ཤིང་ཐབས་དང་ཚོས་གོས་གསོལ་ཏེ།

De son côté, au petit matin, le Bienheureux revêtit le nivāsana et le cīvara et

11. ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་

il prit son bol à aumône et

12. མཉམ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བསོད་སྦྱོར་སལ་ལ་གཤེགས་པ་དང་།

partit à Śrāvastī pour [y recevoir] l'aumône. Ainsi,

13. དེ་དགའ་བ་སྦྱིས་ནས་

il ressentit de la joie et

14. བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྐྱོར་ <«གཡང་» «མི་» «སྤང་» «ཙོ་» «ཞོལ་» —ཞིག> བ་བྱས་ཏེ་

tourna autour du Bienheureux et

15. སོང་ངོ་།

s'en alla.

16. དེ་འི་སྐབས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇུག་པ་མཛད་དེ།

À ce moment, le Bienheureux sourit et

Chaque fois qu'un sourire s'esquisse sur le visage d'un Bienheureux Bouddha, naturellement, des rayons de lumière bleus, jaunes, rouges et blancs sont émis de sa bouche. Certains s'orientent vers le bas, d'autres vers le haut. Ceux qui se dirigent vers le bas vont chez les êtres infernaux de Résurrections, Lignes-Noires, Réunion-et-Écrasement, Pleurs-et-Hurlements, Grands-Pleurs-et-Hurlements, Brûlant, Extrêmement-Brûlant, Tourments-Insurpassables, Couvert-de-Cloques, Cloques-Éclatées, Dents-qui-Claquent, Lamentations, Quel-Froid, Fendu-comme-un-Lotus-Bleu, Fendu-comme-un-Lotus, Fendu-comme-un-Grand-Lotus. Ils rafraîchissent les êtres des enfers chauds quand ils les touchent. Ils réchauffent de même les êtres des enfers froids. Ainsi sont soulagées leurs souffrances.

17. འདིན་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གང་གི་ཚོ་འཛུམ་པ་མཛད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ།
ceci, quand les Bienheureux Bouddhas sourient, [c'est] la nature [des sourires] que
18. དེའི་ཚོ་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་སྟེན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་བྱུང་ནས་
à ces moments, des rayons de lumière bleus, jaunes, rouges et blancs
sont émis de sa bouche et
19. ལ་ཅིག་ནི་འོག་ཏུ་འགྲོ་འོ།
certains vont vers le bas.
20. ལ་ཅིག་ནི་སྤང་དུ་འགྲོ་འོ།
Certains vont vers le haut.
21. འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། བསྐྱས་འཛུམས་དང་། བྱ་འབོད་དང་། བྱ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་།
ཚ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། མནར་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བྱར་ཅན་དང་། རྒྱ་བྱར་རྩོལ་དང་། སོ་ཐམས་ཐམས་པ་
ཟེར་བ་དང་། ལྷུད་པལ་ལྷར་གསལ་བ་དང་། སད་མ་ལྷར་གསལ་བ་དང་། སད་མ་ལྷར་གསལ་བ་ཆེན་པོར་སོང་ནས།
Ceux qui vont vers le bas vont chez les êtres infernaux de
Résurrections, Lignes-Noires, Réunion-et-Écrasement, Pleurs-et-
Hurlements, Grands-Pleurs-et-Hurlements, Brûlant, Extrêmement-
Brûlant, Tourments-Insurpassables, Couvert-de-Cloques, Cloques-
Éclatées, Dents-qui-Claquent, Lamentations, Quel-Froid, Fendu-comme-
un-Lotus-Bleu, Fendu-comme-un-Lotus, Fendu-comme-un-Grand-Lotus et
22. ཚ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཏུ་
ils rafraîchissent les êtres des enfers chauds et
23. འབབ་པོ།
ils les touchent (lit. tombent).
24. གང་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གང་
Ils réchauffent les être des enfers froids et
25. འབབ་པོ།
ils les touchent (lit. tombent).
26. དེས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་གནོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཅེ་ཞིལ་བར་གྱུར་ཏེ་
Ensuite, les souffrances particulières de ces êtres sont amenuisées.

« Que se passe-t-il ? se demandent ces êtres. Serions-nous morts ? Serions-nous nés ailleurs ? »
Alors, le Bienheureux Bouddha leur fait voir une émanation afin qu'ils ressentent de la dévotion.
Ils la voient et pensent : « Hé ! Nous ne sommes ni morts ni nés ailleurs. C'est cet être que nous voyons pour la première fois qui a soulagé nos souffrances par sa présence. » La joie parfaite qu'ils ressentent à l'égard de cette émanation épuise les actions qui les avaient tirés vers les mondes infernaux, qu'ils quittent pour naître chez les dieux ou les hommes, où ils pourront appréhender les vérités.

27. དེ་ནས་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ།
Ensuite, ils pensent ceci : «
28. ཧྲེ་
Hé !
29. ཅི་
Qu' [en est-il] ?
30. བདག་ཅག་འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་སམ་
Sommes-nous morts et partis de cet endroit ?
31. འོན་ཏེ་གཞན་དུ་སྐྱེས་སམ་སྙམ་པོ།
Ensuite, ils se demandent : «

32. རེནས་དེ་དག་དང་པ་བརྟེན་ སའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤུལ་པ་འགྲུག་ བར་མཛད་དེ་

33. དེ་དག་གིས་སྐྱུལ་པ་མཐོང་ནས་

34. འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ།

35. ਭੇ

36. བདག་ཅག་ནི་འདི་ནས་ཀྱང་གི་འཕྲོས་པར་མ་གྱུར་ལ་

37. གཞན་དུ་ཡང་མ་སྒྲེས་མོད་གྱི་

38. རོན་ཀྱང་ཕྱོན་མ་བྱུང་། བའི་སེམས་ཅན་སྤྱང་བ་འདྲིའི་མཐུས་བདག་ཅག་གི་གཞོན་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་ཕུལ་བ་ལྟར་ཏྲོ་སྒྲུལ་མོ།

39. དེ་ནས་དེ་དག་སྤྱུལ་པ་ལ་སེམས་མཛོད་པར་དགའ་བར་གྱུར་ནས་

40. སེམས་ཅན་དུལ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ཟད་དེ་

41. ལྷ་དང་མི་རྒྱལ་ཁྱིའི་ནང་དུ་ «ལྷ་དང་» «མི་» «ལེ་» «རྒྱུ་» «འོ་» «ཞི་ལེ་» «ཡུ་» གང་དུ་བདེན་པ་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོད་དུ་རུང་བར་འབྱུང་བ་དེར་ «ལྷ་དང་» «མི་» «ལྷུང་བ་དང་» «མི་» «རྒྱུར་དེ།»
 ཉིང་མཆོམས་འཛིན་པར་འབྱུང་རོ།

42. རྩེད་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་རྣམས་དང་། སྤུལ་ཅུ་^{<«གཡུང་»ལྟ་བུ་«ཡི་»ལྟ་བུ་«ཡེ་»ལྟ་བུ་«ཙུ་ལུ་»} ཙུག་སྤུལ་པ་རྣམས་དང་། འཐབ་བྲལ་བ་རྣམས་
དང་། དགའ་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། འཕྲལ་དགའ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་རྣམས་དང་། ཚྲིངས་རིས་རྣམས་དང་། ཚྲིངས་པ་འི་^{<«གཡུང་»ལྟ་བུ་«ཡི་»ལྟ་བུ་} ལ་དུན་
ན་འདོན་པ་རྣམས་དང་།^{<«གཡུང་»དང་།>} ཚྲིངས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། འོད་རྒྱུད་རྣམས་དང་། ཚྲིང་མེད་འོད་རྣམས་དང་། འོད་གསལ་རྣམས་དང་། དགེ་རྒྱུད་
རྣམས་དང་། ཚྲིང་མེད་དགེ་རྣམས་དང་། དགེ་རྒྱུས་རྣམས་དང་། སྤྱིན་མེད་རྣམས་དང་། བསོད་ནམས་སྤྱེས་རྣམས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་^{<«ཙུ་ལུ་»} རྣམས་དང་། མི་
ཆེ་བ་རྣམས་དང་། མི་གཏུང་བ་རྣམས་དང་། གྲུ་ཁོས་སྤང་བ་^{<«གཡུང་»ལྟ་བུ་«ཡི་»ལྟ་བུ་«ཡེ་»ལྟ་བུ་«ཙུ་ལུ་»} རྣམས་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་^{<«གཡུང་»ལྟ་བུ་«ཡི་»ལྟ་བུ་«ཡེ་»ལྟ་བུ་«ཙུ་ལུ་»}
ལ་རྣམས་དང་། འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མེད་ནས་

Ceux qui vont vers le haut vont chez les dieux des Quatre Grands Rois, ceux du monde des Trente-Trois, ceux de Sans-Affrontement, ceux

de Tuṣita, ceux de Délices-des-Productions, ceux de Appropriation-des-Productions-d'Autrui, ceux du monde de Brahmā, ceux des Prêtres-de-Brahmā, ceux de Grand-Brahmā, ceux de Lueur, ceux de Lumière-Infinie, ceux de Lumière-Claire, ceux de Petite-Vertu, ceux de Vertu-Infinie, ceux de Vertu-Étendue, ceux de Sans-Nuages, ceux de Naissance-des-Vertus, ceux de Grands-Fruits, ceux de Sans-Grandeur, ceux de Sans-Affliction, ceux de Vision-Excellente, ceux de Vision-Inouïe, et jusqu'à chez ceux de Culminant et

43. མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོར་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་མོ། <«ཞེས་»སྒྲོག་གོ།

font résonner les sons de l'impermanence, de la douleur, de l'absence d'existence et de l'absence de moi.

Deux versets sont aussi proclamés :

Faites l'effort de vous retirer du monde ;

Appliquez l'enseignement du Bouddha.

Comme un éléphant dans une hutte d'argile,

Détruisez les hordes du seigneur de la mort.

Celui qui, pratique avec soin

Vinaya, le noble Dharma,

Abandonne la roue des naissances,

Puis épuise toutes les souffrances.

44. ཚོགས་སྤུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱང་རྫོད་ <«གཡུང་»«འི་»«འེ་»«རྫོང་»«ཙྰ་»«ཁྱེད་།» > པར་བྱེད་དོ།

Deux versets sont aussi proclamés :

45. དེས་པར་འབྱུང་བ་བརྩམ་པར་གྱིས། །

Faites les efforts pour vous retirer du monde.

46. སངས་རྒྱལ་བསྟན་ལ་སྦྱར་ <«གཡུང་»«འི་»སྦྱར་། > པར་གྱིས། །

Appliquez l'enseignement du Bouddha.

47. འདས་བྱའི་ཁྱིམ་ལ་གྲང་ཆེན་བཞིན། ། འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོས་པར་གྱིས། །

Comme un éléphant dans une maison en argile, détruisez les armées (lit. groupes) du seigneur de la mort.

48. གང་ཞིག་ཚེས་འདུལ་འདི་ཉིད་ལ། ། བག་ཡོད་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ། སྒྱེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །

Celui qui pratique (lit. se conduit) avec soin ce Dharma du Vinaya, abandonnera la roue des naissances et

49. ལྷག་བསྐྱེད་ཐད་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་ཞེས་

épuisera les souffrances,

50. རྫོད་ <«གཡུང་»«འི་»«རྫོང་»«ཙྰ་»བཞིན་། > པར་བྱེད་དོ། །

fut-il proclamé.

Ainsi, ces rayons de lumière font le tour du trichiliocosme et reviennent vers le Bienheureux. S'il a l'intention de révéler des actions passées, ils disparaissent par l'arrière du Bienheureux. S'il a l'intention de révéler des actions futures, ils disparaissent par l'avant de son corps. S'il a l'intention de révéler une naissance dans les enfers, ils disparaissent dans ses plantes des pieds. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les animaux, ils disparaissent dans ses talons. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les esprits affamés, ils disparaissent dans ses gros orteils. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les humains, ils disparaissent dans ses deux

genoux. S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel établi par la force, ils disparaissent dans la paume de sa main gauche. S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel, ils disparaissent dans la paume de sa main droite. S'il a l'intention de révéler une naissance chez les dieux, ils disparaissent dans son nombril. S'il a l'intention de révéler un éveil des auditeurs, ils disparaissent dans sa bouche. S'il a l'intention de révéler un éveil des bouddhas solitaires, ils disparaissent dans le poil lové entre ses sourcils. S'il a l'intention de révéler un éveil complet et parfait, ils disparaissent dans sa protubérance crânienne.

51. དེན་པ་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱར་ནས།

Donc, ces rayons de lumière font le tour du trichiliocosme (lit. le monde de l'étendue du grand millier des trois mille) et

52. བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་། <«གཡུང་»འབྱངས།> ལྷ།

ils reviennent vers (lit. suivent) le Bienheureux et

53. གཡའ་ཉེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདས་པའི་ <«གཡུང་»+ལྷ་«པེ་»+དུས།> ལས་ལུང་སྟོན་ <«གཡུང་»«པེ་»མྱོན།> པར་བཞེད་ན་ནི་

si le Bienheureux a l'intention de révéler des actions passées,

54. བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱམ་ལོགས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent par l'arrière du Bienheureux.

55. མ་འོངས་པའི་ལས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler des actions futures,

56. མདུན་ལོགས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent par l'avant.

57. སེམས་ཅན་དབྱལ་བར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ <«གཡུང་»-ལྷ།> རྟི་

S'il a l'intention de révéler une naissance dans les enfers,

58. ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans les plantes des pieds.

59. དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les animaux,

60. ཞབས་ཀྱི་རྩིང་པར་མི་སྣང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans les talons.

61. ཡི་དགས་སུ་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les esprits affamés,

62. ཞབས་ཀྱི་མཐེ་ <«གཡུང་»མེ།> བོར་མི་སྣང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans le gros orteil.

63. མིར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les humains,

64. དུས་མོ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans les deux genoux.

65. སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel établi par la force,

66. དུག་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་ <«པེ་»-བས།> འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans la paume de la main gauche.

67. འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance comme monarque universel,

68. དུག་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་མི་སྣང་བར་འབྱུར་རོ། །

ils disparaissent dans la paume de la main droite.

69. ལྷར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler une naissance chez les dieux,

70. རྟེ་བར་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།།

ils disparaissent dans le nombril.

71. ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil des auditeurs,

72. ཞལ་དུ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།།

ils disparaissent dans la bouche.

73. རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil des bouddhas solitaires,

74. སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུང་^{<«གཡུང་»ལྟར>}མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།།

ils disparaissent dans le poil [lové] entre les sourcils.

75. ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་^{<«གཡུང་»«ལི་»«པེ་»«སྤང་»«ཙྰ་»«ཞལ་»སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་>}ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་^{<«གཡུང་»«ལི་»«པེ་»«སྤང་»«ཙྰ་»«ཞལ་»མཛོད།}
>ན་ནི་

S'il a l'intention de révéler un éveil complet et parfait,

76. དབྱའི་གཙུག་ཏྱར་དུ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།།

ils disparaissent dans l'uṣṇīṣa.

Les rayons de lumière tournèrent trois fois autour du Bienheureux et disparurent dans le poil lové entre ses sourcils. L'honorable Ānanda joignit les mains et s'adressa au Bienheureux :

« S'élancent de votre bouche d'innombrables rayons

De lumière bariolée, dans toutes les directions.

Ils parcourent l'espace, ils illuminent tout

Comme le soleil ardent qui irradie partout. »

77. དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་^{<«གཡུང་»བཞོར་བ། «ཙྰ་»བསྐྱོར་བར།>}བྱས་ཏེ།

Donc, ces rayons de lumière tournèrent trois fois autour du Bienheureux et

78. བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུང་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ།།

ils disparurent dans le poil [lové] entre ses sourcils.

79. དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཀྱན་དགའ་བོས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ།

Ensuite, l'honorable Ānanda joignit les mains et

80. བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པ།

demanda au Bienheureux : «

81. ཆོན་སྒྲ་སྟོང་གིས་སྤེལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཅན། ། མང་པོ་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་བར་གྱུར། །

De nombreux et divers [rayons] formés de mille couleurs différentes apparaissent de la porte de votre bouche.

82. དེ་ཡིས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་དུ་སྤང་བར་བགྱིས།^{<«གཡུང་»«ལི་»«པེ་»«སྤང་»«ཙྰ་»བ།>}།

Ils illuminent partout dans toutes les directions,

83. ཉི་མ་ཤར་བས་^{<«གཡུང་»«པེ་»དུ་གྱིས།>}ཇི་ལྟར་བགྱིས་པ་བཞིན། །

comme le fait le soleil qui brille. »

Il demanda ensuite :

« Ils ne sont ni sauvages, ni arrogants, ni malcontents;

D'eux provient tout le bien, toute la noblesse de tous les êtres,

Sans raison, les Bouddhas, les Victorieux ne montrent pas
 Leur sourire blanc, comme la conque, comme la racine du lotus.
 Votre esprit stable voit qu'à présent, c'est le moment.
 Dispersez donc les questionnements des pratiquants.
 Le doute les ronge, ô Souverain des Conquérants,
 Répandez donc vos propos stables et bienfaisants.
 Immuables, comme l'océan, comme la reine des montagnes,
 Sans raison, les Protectors, les Éveillés ne sourient pas.
 La raison, ô grand Héros, du sourire qui est le vôtre,
 Veuillez donc l'exposer à ceux qui boivent toutes vos paroles.
 Votre verbe retentit, comme le cri du dragon,
 Votre regard est celui d'un meneur souverain.
 Veuillez nous révéler tout le bien que l'on tire
 Des offrandes que l'on fait au plus suprême des êtres.

84. ཡང་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་

Puis, en vers,

85. གསོལ་པ།

il demanda : «

86. ཚོད་དང་བལ་ཞིང་རྒྱགས་དང་མི་དབྱེས་
<«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «ཙོ་» གིས་པད་མའི་ «སྤར་» གིས་པད་མའི་ «ཞོལ་» གིས་དམ་པའི་> སྤངས་པ་ཡི། ། སངས་རྒྱས་འགྲོ་བ་དག་གི་དམ་
<«གཡུང་» «རྟི་»> རྒྱུར་བྱུར་པ། ། རྒྱལ་བ་དབྱ་ཐུབ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་མཆིས་པར། ། བད་མའི་རྩ་དང་དྲུང་མདོག་ལྷ་བྱའི་འཛུམ་མི་སྟོན། །

Exempts de bestialité (lit. état sauvage), débarrassés de l'arrogance et du mécontentement, les bouddhas qui sont la source de ce qui est noble pour les êtres, les vainqueurs, eux qui vainquent les ennemis, ne montrent pas sans cause ni condition leur sourire blanc comme la racine de lotus et la couleur de la conque.

87. བརྟན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ཡིས་དུས་བབ་མཁུན་ལགས་ན།

[Votre] esprit qui est la stabilité elle-même sait que le moment est venu. Donc,

88. དགེ་སྦྱོང་རྒྱལ་དབང་ཉན་པ་སོམ་ཉི་འཆོལ་བ་རྣམས། ། ཐུབ་པ་བྱ་མཆོག་གི་ནི་
<«གཡུང་» «པེ་» «ཙོ་» བརྟན། «ཙོ་» བརྟན།> གསུང་མཆོག་བརྟན་ <«གཡུང་» «པེ་» «ཙོ་»> བ་
<«གཡུང་» «རྟི་»> རྒྱུས་པ་བསལ་བར་གསོལ། །

Veillez disperser les questionnements des pratiquants (lit. śramaṇa) pris par (lit. qui ont) les doutes qui [vous] écoutent, Souverain des Vainqueurs, par vos paroles suprêmes qui sont stables et bienfaisantes (lit. nobles).

89. རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་རི་རྒྱལ་ལྷ་བྱར་བརྟན་པ་ཡི། ། མགོན་པོ་རྫོགས་
<«གཡུང་» རྒྱུན་འདལ་ «ཙོ་» རྒྱ་ནམ། «ཞོལ་» རྒྱ་ནམ།> སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ན་ད་ <«གཡུང་» «པེ་» «ཙོ་»> རྟེན། །
<«ལི་» «སྤར་» «ཙོ་» «ཞོལ་» རྟེན་>

Les parfaits Bouddhas, les protecteurs qui sont aussi stables que l'océan et la reine des montagnes, ne montrent pas leur sourire sans raison.

90. གང་གི་དོན་དུ་དཔའ་ལོ་འཛུམ་པ་སྟོན་མཛད་པ། ། དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེན་
<«པེ་» རྩེ་སྤྱོད་> ཉན་པར་འཆོལ། །

La raison pour laquelle [vous], Héros, avez montré votre sourire, ceci, d'innombrables personnes aimeraient l'entendre de vous.

91. འབྲུག་སྐྱ་ལྷ་བྱའི་གསུང་ལྡན་པ། ། རྒྱ་མཆོག་ལྷ་བྱའི་ལྷ་སྤངས་
<«གཡུང་» + གཤེགས།> ཅན། ། མི་མཆོག་མཆོད་པ་བགྱིད་པ་ཡི། ། འབྲས་བུ་[54a] ཅིར་
<«གཡུང་» «པེ་» «ཙོ་»> འབྱུར་ལུང་བརྟན་གསོལ། །

[Vous] qui possédez un verbe semblable au [tonitruant] cri (lit. son) du dragon, qui avez un regard semblable à un chef de troupeau, veuillez révéler comment se montre (lit. devient) le résultat de faire des offrandes au suprême des humains.

92. བཙུན་པ་
Vénérable,
93. དེ་བཞིན་གཤེགས་ <«ཐོ»-ལ།> ས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མ་མཆིས་ཀྱིན་མ་ <«ལི»-དགཤ།> མཆིས་པར་འཛུམ་པ་སྟོན་པར་མི་མཛད་ན།
les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition. De ce fait,
94. འཛུམ་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་གང་ལགས་
quelle est la cause de votre sourire ?
95. ཀྱིན་གང་ལགས།
Quelle en sont ses conditions ? »

— Vénérable, je l'ai vu.

Le Bienheureux dit : «

Ānanda,

c'est comme ceci.

C'est comme ceci. De plus,

Ānanda,

les Tathāgatas, les Arhats, les complets et parfaits Bouddhas ne montrent pas leur sourire sans cause et sans condition.

Ānanda,

as-tu vu le brahmane qui a tourné autour du Tathāgata et qui est parti ? »

« Vénérable,

je l'ai vu. »

— Ānanda, continua le Bienheureux, grâce à cette racine vertueuse, ce brahmane ne tombera pas dans les mondes inférieurs pendant treize éons. De plus, bien qu'il

continuera d'errer dans le cycle des existences, il ne cessera de naître parmi les hommes et les dieux. Finalement, il naîtra en tant qu'homme, se retirera du monde, puis, sans instructeur ni instruction, il intégrera les trente-sept éléments qui dirigent vers l'éveil. Ainsi, il manifestera l'éveil des bouddhas solitaires et sera connu comme Qui-Circumambule le bouddha solitaire. Voici ce qu'il tirera à long terme de ses offrandes. »

106. ཀུན་དག་འཕོ་

« Ānanda,

107. བས་ཟེ་འདི་ནི་དག་གི་རྩ་བ་འདིས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལོག་པར་ལུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།

ce brahmane, grâce à cette racine vertueuse, ne tombera pas dans les conditions contraires pendant treize éons et

108. བསྐྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྷ་རྩམས་དང་། མི་རྩམས་གྱི་ནང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་

pendant treize éons, il passera la lisière [de sa prochaine vie] parmi les dieux et les hommes et

109. འཁོར་བར་གྱུར་ནས་

il tournera [dans ces naissances], puis

110. སྤྱིད་པ་ཐ་མ་དང་གནས་ཐ་མ་ལ་མིར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ཏེ་

il obtiendra une naissance humaine lors de sa dernière existence et dans le dernier endroit [qu'il connaîtra] et

111. བཀ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་

il se retirera du monde et

112. དེས་སྒྲོབ་དཔོན་མེད་པ་དང་མན་ངག་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲུན་པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་

sans instructeur et sans instructions, il intégrera les trente-sept éléments qui correspondent à la direction de l'éveil et

113. རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

il manifestera l'état de l'éveil des bouddhas solitaires et

114. རང་སངས་རྒྱས་སྟོར་

il deviendra le bouddha solitaire Qui-Circumambule.

115. དེའི་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་

Ceci est ce qu'il a obtenu de la générosité.